

16-

De Tempel

WONEN BIJ GOD

BIJBELSTUDIE

1. De tabernakel: huis van ontmoeting

Bijbelgedeelte	Exodus 40
Zingen	Psalm 5:7, 30:3, 43:3 en 97:7
	Al waren uw zonden als scharlaken (Tot Zijn eer – lied 3)
	Alle roem is uitgesloten (Tot Zijn eer – lied 7)
	God en Vader, hoog verheven (Tot Zijn eer – lied 36)
	Hoe groot zijt Gij (Tot Zijn eer – lied 51)

Doel van de avond

Na deze avond...

1. ... *weet* je dat God een heilig God is;
2. ... *beseft* je hoe groot Gods genade is wanneer Hij als een heilig God bij jou wil wonen;
3. ... *kun* je benoemen hoe jij deze heilige God kunt dienen.

Deze doelen zijn bedoeld om focus aan de avond te geven. We beseffen dat er uit het Bijbelgedeelte andere lijnen zijn te trekken. Het is echter belangrijk om de jongeren met een samenhangende boodschap in aanraking te brengen.

Extra informatie voor de leiding

Focus: De oprichting en inwijding van de tabernakel

Omschrijving focus: De HEERE geeft het bevel aan Mozes om de tabernakel op te gaan richten (vs.1-15). De ark wordt als eerste genoemd (vs.3), omdat dit de troon is waarboven God woont. Daarna wordt alles nauwkeurig door Mozes in de tabernakel gezet (vs.16-33). Precies zoals de HEERE het gezegd heeft tegen Mozes. Als alles in de tabernakel gezet is, moet alles gezalfd worden met zalfolie. De zalf is een teken dat alles aan de HEERE toegewijd wordt. Niet alleen de voorwerpen moeten gezalfd worden, maar ook Aäron en zijn zonen als toewijding aan de HEERE om voor Hem het priesterambt te bedienen. Als alles voleindigd is staat daar de tabernakel in de woestijn precies in het midden van het volk Israël, maar het belangrijkste ontbreekt nog. DE HEERE Zelf moet gaan wonen in de tabernakel in het midden van het volk Israël. Hierom had Mozes ook gebeden na de vreselijke zonde van het gouden kalf: Doe ons van hier niet optrekken, tenzij dat Uw aangezicht / tegenwoordigheid meegaat (Ex.33:15). Het antwoord op Mozes gebed wordt in vers 34-38 gegeven. Daarom bedekt de wolk de tabernakel en komt de heerlijkheid des HEEREN in de tabernakel. De wolkkolom blijft dagelijks boven de tabernakel en de vuurkolom iedere nacht. Als de wolk omhooggaat moet Mozes met het volk verder reizen, maar als de wolk niet omhooggaat moet Mozes blijven. Dit duurt totdat ze in het beloofde land Kanaän zijn. Zo laat de HEERE zien dat Hij de Koning en Leider van het volk is en dat Hij de leiding in alles neemt voor Zijn volk.

Achtergrondinformatie: Het boek Exodus: Dit begint met de geschiedenis dat de HEERE Zijn volk uit de slavendienst van Egypte verlost en het volk Israël bij de berg Sinai tot Zijn eigendom als verbondsvolk aanneemt. Israël verzondigt het met het gouden kalf en verbreekt het verbond. Mozes als voorbidder springt in de bres en bidt of Gods aangezicht toch meegaat. Het boek eindigt met het doel waarom de HEERE Israël uit de slavernij verlost en het boek eindigt als antwoord op Mozes' gebed; dat de HEERE bij

Zijn verbondsvolk wil wonen en met hen wil optrekken op de wijze van de tabernakeldienst als dienst der verzoening.

Tabernakeldienst als dienst der verzoening: Dit betekent dat de HEERE alleen bij een zondig volk kan wonen in de weg van het bloed, want zonder bloedstorting geen vergeving. Dit is de inhoud van de tabernakeldienst en dat moesten de Israëlieten leren.

Samenhang OT en NT: Vers 33: Mozes voleindde het werk: Dit wordt ook van de schepping gezegd (Gen.2:2) waarin de mens woonde als in een tempel om God geheel lief te hebben en te dienen. Dit wordt ook van de tempel van Salomo gezegd (1 Kon.7:51). Vanwege de zondeval is het paradijs verloren en is de mens Gods gemeenschap kwijt. In de tabernakel- en de tempeldienst laat God voorafschaduwen hoe Hij weer verzoend wordt met zondaren (door het offer en het bloed) en gemeenschap met hen kan hebben (herstel van het paradijs). Dit alles wordt heerlijk vervuld in Christus Die aan het kruis uitgeroepen heeft: Het is volbracht. Totale vervulling in Openb.21: 3 t/m 6: Het is geschied (het is volbracht). De gehele hemel en aarde zullen dan tempel zijn waar Gods heerlijkheid zal wonen en het Lam zal hun kaars zijn.

Gods heerlijkheid verschijnt: Oudtestamentisch betekent dit Gods genadige tegenwoordigheid bij Zijn volk. Nieuw Testament betekent dit God in Christus. In Christus woont al Gods heerlijkheid (Joh.1:18). God is mens geworden en heeft onder ons gewoond (Joh.1:14: gewoond staat in de grondtaal: getabernakeld).

Heiligen: Dit woord komt veel voor in dit hoofdstuk (vs.9,10,11,13) Heiligen betekent afzonderen, reinigen en toewijden aan God. Zodat geheel de tabernakeldienst en de priesters afgezonderd en gewijd worden om God te dienen. De lijn naar de Doop is voor de jongeren een mooi beeld. In de Doop zijn zij afgezonderd en toegewijd aan de HEERE. De Doop wijst heen naar het bloed van Christus wat de inhoud is van de tabernakeldienst.

Gelijk als de HEERE gesproken had: Dit wordt heel vaak herhaald (vs.16,19,21,23,25,27,29 en 32) om te laten zien dat alles van de HEERE uitgaat. Hij heeft de tabernakeldienst uitgedacht en getoond aan Mozes op de berg Sinai. Het laat ook zien dat Mozes door het geloof gehoorzaam is en alles doet zoals de HEERE spreekt. Het onderstreept dat de tabernakeldienst een heilig gebeuren is, omdat alles stipt moet gaan zoals God het wil.

Vers 1-15

De HEERE geeft bevel aan Mozes om de tabernakel op te gaan richten en in te gaan wijden. Nauwkeurig wordt alles door de HEERE gezegd. De HEERE begint met de ark der getuigenis. Dit betekent dat in de ark de getuigenis (de twee stenen tafelen van de wet Gods) gelegd zijn. Deze wet getuigde tegen de zonde van het volk, maar getuigde ook voor het volk als zij de HEERE gehoorzaamden. De wet in de ark onder het verzoendeksel waarop het bloed eens per jaar gesprenkeld werd, heeft als betekenis dat alleen het bloed de wet in zijn eisende macht en veroordelende kracht het zwijgen op kan leggen.

Het zalven betekent dat alles geheiligd (apart gezet en toegewijd) werd aan de HEERE. Dat de priesters gezalfd werden heeft ook als betekenis apart zetten en toewijden, maar je mag ook gerust denken aan de Heilige Geest waarmee zij bekrachtigd werden en wijsheid kregen om het zware en verantwoordelijke werk te doen.

Vers 16-33

Mozes gehoorzaamt het bevel van de HEERE en gaat de tabernakel opzetten en inruimen totdat al het werk voltooid is. Hij wast met Aäron en zijn zonen ook zijn handen uit het koperen wasvat om de tent der

samenkomst in te gaan. Dit had de HEERE geboden en de boodschap is dat je rein om de heilige plaats te betreden waar God woont. In vers 33 wordt over een deksel gesproken van de poort van de voorhof. Dit is een gordijn die als scheiding diende, want niet iedereen mocht zo maar het voorhof betreden.

Vers 34-38

Gods heerlijkheid gaat de tabernakel vervullen onder de bedekking van een wolk. God openbaart Zich in verborgenheid, want niemand kan God zien en leven. De heerlijkheid des HEEREN in de tabernakel is een goedkeuring van de HEERE dat Mozes alles gedaan heeft zoals de HEERE het hebben wil. De HEERE zegt hiermee dat Hij hier wil wonen te midden van de kinderen Israëls (Ps.132:14) en tot hen wil spreken van boven het verzoendeksel (Ex.25:22). De HEERE is de Koning en Leider van het volk. Dit laat Hij zien in de wolkkolom des daags en de vuurkolom des nachts. Gods getrouwheid blijkt dat Hij dit gedaan heeft totdat Israël in Kanaän gekomen is.

Aanwijzingen en antwoorden

Startopdracht

Geef de jongeren de gelegenheid om zelf woorden/vragen op te schrijven op rondom beide vragen óf inventariseer hun antwoorden door middel van een gesprek en schrijf zelf (in steekwoorden) hun reacties op.

Opdracht 1

- a. Mozes zegt: 'Toon mij nu Uw heerlijkheid.' Hij vraagt dus aan de Heere of hij Zijn heerlijkheid mag zien.
- b. In vers 19 tot 23 lees je het antwoord van de Heere op dit verzoek van Mozes. Laat de jongeren in eigen woorden aangeven wat de Heere hier zegt. De Heere zegt hier dat Hij al Zijn goedheid voorbij Mozes' aangezicht zal laten gaan. In de aanwezigheid van Mozes zal de Heere Zijn Naam uitroepen. Tegelijk geeft de Heere aan dat iemand die Gods aangezicht gezien heeft, niet zal kunnen leven. Daarom moet Mozes op een rots gaan staan. Als de Heere voorbij Mozes zal trekken, zal Hij Mozes in de kloof van de steenrots zetten en Zijn hand op de kloof leggen. Zo zal Mozes de Heere alleen van achteren zien.
- c. Mozes knielt op de aarde en buigt zich neer.
- d. Mozes laat door zijn houding zien dat hij eerbied heeft voor God en dat hijzelf nederig is.

Opdracht 2

- a. Het volk moet een 'hefoffer' brengen. Dat betekent dat het volk giften moet geven om de tabernakel te kunnen bouwen. Deze giften bestaan uit goud, zilver, koper en alles wat verder opgesomd wordt in vers 6 tot 9. Van deze materialen moet een tabernakel gebouwd worden.
- b. De Heere God heeft Zelf deze opdracht aan Mozes gegeven.

Opdracht 3

- a. Tabernakel betekent 'tent der samenkomst' of 'tent van ontmoeting'.
- b. De oude Johannes ziet de nieuwe hemel, de nieuwe aarde en het nieuwe Jeruzalem. Dit is de woonplaats van God. In vers 3 lezen we: 'De tabernakel God is bij de mensen'. Dit betekent dat de Heere met Zijn volkomen heerlijkheid en vreugde bij en in de mensen is (zie kantt. 8). Na de wederkomst van de Heere Jezus Christus zullen God en Zijn kinderen voor altijd herenigd zijn. God zal alle tranen, rouw, verdriet en moeite wegnemen.
- c. Laat de jongeren reageren op deze vraag. Stel centraal dat het bij het verlangen naar de nieuwe hemel en de nieuwe aarde moet gaan om een verlangen naar de eeuwige nabijheid van de Heere.

Opdracht 4

- a. Om alles te heiligen moet Mozes zalfolie gebruiken.
- b. Deze 'olie der heilige zalving' moet gemaakt worden van de voornaamste (=beste) specerijen: de zuiverste mirre, specerijkaneel, specerijalmoes kassie en olijfolie.
- c. Het woord 'heilig' of 'geheiligd' betekent: afgezonderd voor de Heere.
- d. Dit betekent dat je in Christus 'afgezonderd' bent van deze wereld en 'afgezonderd' voor de Heere.

Stelling

Laat de jongeren reageren op deze stelling. Stimuleer hen om hun standpunt te onderbouwen met Bijbelse argumenten. Waar in de Bijbel lezen of zien ze dat deze stelling juist of onjuist is?

Opdracht 5

- a. Het linker, kleinere deel van de tabernakel is het heilige der heiligen. Het rechter, grotere deel is het heilige. Het gedeelte aan de voorkant van het heilige, helemaal rechts op de tekening, is de voorhof.
- b. In het heilige der heilige stond de ark van het verbond met het verzoendeksel. Het reukofferaltaar staat in het heilige, vóór het voorhangsel. De tafel der toonbroden staat aan de zijkant van het heilige, vanaf de voorhof gezien rechts. Daar recht tegenover staat (aan de linkerkant dus) de zevenarmige kandelaar. Het brandofferaltaar mogen de jongeren in de voorhof tekenen. Het koperen wasvat staat tussen het brandofferaltaar en de tabernakel in.
- c. Bespreek met de jongeren alle voorwerpen uit de voorhof en de tabernakel. Op welke manier verwijzen de voorwerpen naar het lijden en sterven van de Heere Jezus?
- d. Na het sterven van de Heere Jezus scheurt het voorhangsel van boven tot beneden. Hiermee laat Heere zien dat we vanwege het offer van de Heere Jezus Christus met vrijmoedigheid tot God mogen gaan. Er is geen offer van dieren meer nodig om tot God te naderen. Lees evt. samen Hebreëën 10 vers 19-22 waar Paulus hierover uitleg geeft.

Opdracht 6

Deze vraag is bedoeld om het gesprek met de jongeren aan te gaan over het dienen in de eigen gemeente.

- a. Denk hierbij aan dienende taken: ouderling, diaken, koster, organist, clubleiding, e.d.
- b. Spreek over deze vraag door met de jongeren.
- c. Zonder specifieke taak in de gemeente kun je ook dienstbaar zijn voor anderen in de gemeente. Denk aan hulp bieden, gebed, meeleven, e.d.

Opdracht 7

- a. Elk mens is zijn leven lang een zondaar. Er is niemand ook maar één dag zonder zonden. Omdat we dagelijks zondigen, hebben we dagelijks vergeving nodig. Wie tot persoonlijk geloof in de Heere Jezus Christus gekomen is, mag weten dat zijn zonden vergeven zijn – zowel zonden uit het verleden als zonden in de toekomst. Dat moet niet 'onverschillig' maken, maar juist een diep besef geven dat elke zonde die een christen doet, ingaat tegen de liefdevolle ontferming van de Heere.
- b. De verzoening door de Heere is enkel en alleen te ontvangen door het geloof in Hem. Onze eigen daden kunnen hier niets aan bijdragen. Spreek met jongeren door over de betekenis van 'genade'.

2. Ontmoeting in de tempel

Bijbelgedeelte	1 Koningen 8
Zingen	Psalm 26:1 en 3, 119:1, 3, 36 en 83 Ach, blijf met Uw genade (Tot Zijn eer – lied 2) Heilig, heilig, heilig (Tot Zijn eer – lied 47) Heer', onze God, hoe heerlijk is Uw Naam (Tot Zijn eer – lied 42)

Doel van de avond

Na deze avond...

1. ... *weet* je hoe Salomo in het gebed tot God nadert en een voorbidder voor het volk is;
2. ... *beseft* je dat het gebed een ontmoeting is met de levende God;
3. ... *kun* je uitleggen waar het in de ontmoeting met God voor ons om gaat.

Deze doelen zijn bedoeld om focus aan de avond te geven. We beseffen dat er uit het Bijbelgedeelte andere lijnen zijn te trekken. Het is echter belangrijk om de jongeren met een samenhangende boodschap in aanraking te brengen.

Extra informatie voor de leiding

Focus: De inwijding van de tempel en Salomo's gebed

Omschrijving focus: Salomo heeft al het werk aan het huis des HEEREN volbracht (7:51). Hij roept de vertegenwoordigers van het volk samen. De priesters brengen de ark over naar de tempel. De Levieten prijzen God door muziek en zang. De priesters brengen ontelbare offers. Als de ark in het heilige der heilige gebracht is, vervuld de wolk de tempel en de heerlijkheid des HEEREN komt in de tempel. Salomo zegent het volk en looft de HEERE, omdat God Zijn Woord aan Zijn vader David nu vervuld heeft. Daarna breidt Salomo zijn handen uit naar de hemel en knielt op zijn knieën en bidt als voorbidder voor het volk tot de HEERE. Hij bidt om verhoring van de gebeden. Hij zegent het volk opnieuw en het vuur van de hemel verteert de offers (2 Kron.7:1). Daarna wordt het Loofhuttenfeest gevierd. Als dat gebeurd is gaat het volk dankbaar en blij naar huis.

Achtergrondinformatie: God heeft het loofhuttenfeest ingesteld tijdens de woestijnreis van Israël. Het herinnert aan de tijd waarin God wonderlijk voor het volk heeft gezorgd. Veel en grote offers worden gebracht als dank voor de HEERE. Het duurt zeven dagen lang en het volk woont dan in loofhutten. Dit feest valt samen met de oogst van de druiven en de olijven. Het wordt ook wel feest van de inzameling (vruchten) genoemd.

Gebed, straf en voorbidder: Salomo bidt steeds als eerst om bekering, berouw en vergeving en dan om hulp. Het geestelijke goed is het belangrijkste (komt overeen met het Onze Vader). Duidelijk is dat het kwaad dat persoonlijk en een volk treft verband houdt met onze zonden. Salomo is hier een voorbeeld of type van de grote Voorbidder Jezus Christus, op grond van Wiens offer en voorbede wij alleen vergeving van zonden verkrijgen.

Psalm 132 is bij deze gelegenheid gedicht en laat heel mooi zien wat deze geschiedenis nu ins ons hart voor uitwerking moet hebben.

Heerlijkheid des HEEREN: Grote overeenkomst met Exodus 40 waar de tabernakel ingewijd wordt. De heerlijkheid des HEEREN vervuld tabernakel en tempel. Zo laat de HEERE zien dat de tempel Hem behaagt en dat Hij daar zal wonen. Nieuw Testamentisch is de heerlijkheid van God in Christus Jezus geopenbaard (Joh.1:14). De Zoon van God heeft de tempel van onze menselijke natuur aangenomen en daarin heeft Hij Zichzelf als Priester volkomen opgeofferd aan de Vader, zodat de beestenstal van ons hart weer door Zijn Geest en bloed wordt een tempel van God in de Geest.

Vers 1-9

1 Kon.7 eindigt met het feit dat Salomo het gehele werk van de tempel volbracht had en nu alles in gereedheid was zodat de tempel ingewijd kon worden. Daarom werd het gehele volk verzameld om dit grote gebeuren te gaan vieren. De ark des verbond wordt dan opgehaald en in het heilige der heilige gebracht.

Vers 10-13

Net als bij de tabernakel (Ex.40) vervuld nu ook de heerlijkheid des HEEREN de tempel, zodat de priester niet staande konden blijven om te dienen. De symboliseert Gods tegenwoordigheid in de tempel. Daar zal Hij Zijn vaste woonplaats hebben. Vaste betekent: een bereide plaats. De wolk laat Gods openbaring zien, maar het laat ook Gods verborgenheid zien. Daarom zegt Salomo dat de HEERE in donkerheid woont, want niemand kan God zien en leven. De HEERE openbaart Zich in Zijn verborgenheid. Dit betekent dat de HEERE nabij is, maar tegelijkertijd wel de heilige God blijft op afstand vanwege onze nietigheid en zondigheid.

Vers 14-21

Salomo zegent het volk. Zegenen is ook God grootmaken en prijzen vanwege Zijn daden. Dit gaat Salomo doen vanaf vers 15 tot en met 21. Hij verkondigt dat God de belofte die Hij aan zijn vader David gedaan heeft nu vervuld heeft, namelijk dat Davids zoon het huis des HEEREN zal bouwen. Salomo verwondert zich over Gods trouw in het vervullen van Zijn belofte.

Vers 22-53

Salomo begint daarna voor het gehele volk tot God te bidden op de wijze zoals dat gewoon was in het Oude Testament. Op de knieën en met de handen opgeheven naar de hemel. Dit symboliseerde dat Salomo geheel zijn hart tot God opheft en van Hem alleen alle goeds verwacht. Hij bidt dat God Zijn belofte vasthoudt en waar zal maken, zodat er altijd iemand op de troon van David zal blijven zitten (tot op de Messias Jezus Christus Davids grote Zoon). De kern van zijn gebed is dat hij God vraagt of Hij altijd Zijn ogen open wil houden over dit huis, zodat Hij zich ontfemd over het geroep van zondaren. De tempel wordt hier heel speciaal het huis van het gebed genoemd waar God gebeden verhoort uit de hemel en de zonden vergeeft van degene die ze belijden in Zijn Naam.

Profetisch vult Salomo allerlei concrete situaties waardoor Israëlieten hun zonden gaan belijden en de HEERE in Zijn huis gaan aanroepen. Salomo's refrein is telkens dat God dan zal horen uit de hemel en de zonde zal vergeven van een ieder die in smeking tot de HEERE roept met de plaag van zijn hart. Profetisch laat Salomo zien dat ook de heidenen zullen komen in dit huis en God zullen aanroepen en Hem zullen vrezen. Profetisch laat Salomo zien dat Israël in ballingschap gevoerd zal worden en dat ze vanuit de ballingschap Gods Naam zullen aanroepen en dat God dan zal verhoren uit de hemel (Daniël een voorbeeld).

Vers 54-61

Na het gebed staat Salomo op en zegent het gehele volk Israël. Hij laat weer zien dat God geen één van Zijn goede woorden ter aarde heeft laten vallen die hij gesproken heeft door dienst van Mozes. Hij bidt dat God hun aller hart tot de vreze van Zijn Naam zal neigen. Het doel is dat alle volken weten dat de HEERE de enige God is.

Vers 62-66

De koning en het volk offeren slachtoffers voor de HEERE. Op deze wijze wordt de tempel ingewijd. Het feest der loofhutten wordt gehouden zeven dagen. Zeven dagen wordt alles ingewijd en zeven dagen wordt het Loofhuttenfeest gevierd. Daarna gaat het volk naar huis dankbaar en blij, omdat de HEERE al het goede wat Hij aan David belooft heeft nu heeft vervuld.

Aanwijzingen en antwoorden

Startopdracht

Geef alle jongeren een briefje en een pen. Geef hen de tijd om in eigen woorden op te schrijven hoe belangrijk het gebed is. Je kunt hen op weg helpen door voorbeelden te noemen van de kracht van het gebed. Denk aan Bijbelse voorbeelden of praktische voorbeelden uit het leven van alle dag. Bespreek na verloop van tijd de antwoorden met elkaar. Je kunt de jongeren vragen hun antwoorden één voor één te delen of geef jongeren zelf een beurt.

Opdracht 1

- a. Exodus 20:21 – Op de berg Sinaï tijdens de wetgeving.
Leviticus 16:2 – Op het verzoendeksel in de tabernakel.
Deuteronomium 4:11 en 5:22 – Op de berg Sinaï tijdens de wetgeving.
- b. Door te 'wonen' in deze donkere wolk is de Heere voor iedereen onzichtbaar en ontoegankelijk. Wie de Heere ziet op deze aarde, zal immers sterven. Tegelijkertijd mogen we jongeren heenwijzen naar de Heere Jezus. Wie Hem door het geloof mag kennen, zal met Hem mogen leven in eeuwige heerlijkheid. Daar is geen donkere wolk meer, maar zal God alles zijn en in allen.

Opdracht 2

- a. Stéfanus zegt dat God, de Allerhoogste, niet in tempelen woont die met handen gemaakt zijn. De hemel is voor de Heere een troon en de aarde is de voetbank van Zijn voeten. Dat laat zien hoe onvoorstelbaar groot de Heere is. Voor ons lijkt de aarde enorm, maar voor de Heere is de aarde zo klein, dat de aarde voor Hem bij wijze van spreken maar een voetbankje is. Hoe kan er op aarde een huis voor Hem gebouwd worden? Heeft Hijzelf niet álles gemaakt?
- b. Op de Areopagus spreekt Paulus tot de mannen van Athene. In Handelingen 17 vers 24 lezen we: 'De God, Die de wereld gemaakt heeft en alles wat daarin is; Deze, zijnde een Heere des hemels en der aarde, woont niet in tempelen met handen gemaakt.' Paulus laat de grootheid van God zien. Hij benoemt dat de Schepper van hemel en aarde niet in een tempel kan wonen, die met handen gemaakt is.

Opdracht 3

- a. Bij een goede gebedshouding gaat het om eerbied en gerichtheid op de Heere. Bij ons is het gebruikelijk om je handen te vouwen en – wanneer je alleen bent – om te knielen. Dit laat zien dat we nederig willen zijn voor de Heere.

- b. Persoonlijk antwoord. Spreek met jongeren door over deze vraag. Hoe bidden zij? En wat zou daarin 'beter' kunnen?

Opdracht 4

- a. In Johannes 1 vers 14 schrijft Johannes dat het Woord vleesgeworden is. Hij doelt erop dat de Heere Jezus vanuit de hemel naar de aarde gekomen is en een menselijke gedaante aangenomen heeft. Verder schrijft hij: 'en heeft onder ons gewoond'. In het Grieks staat hier een woord dat betekent: 'en heeft onder ons een tabernakel gehad'. Dat duidt erop dat de Heere Jezus onder ons gewandeld en verkeerd heeft.
- b. Beide verzen laten ons iets zien van de grootheid van God. In 1 Koningen 8 lezen we dat zelfs de hemel God niet kan bevatten, hoeveel te minder de tempel die Salomo voor de Naam van de Heere bouwt. Johannes schrijft dat hij en de andere discipelen de heerlijkheid van de Heere Jezus hebben gezien, een heerlijkheid van de Eniggeboren Zoon van God de Vader. De Heere Jezus kwam naar de aarde en werd Mens, maar Hij bleef tegelijk ook God.
- c. De Heere Jezus moest naar de aarde komen, omdat God eiste dat een mens voor de zondesuld zou betalen. Wij, zondige mensen, kunnen dit niet. Daarom gaf de Heere Zijn eigen Zoon om als Mens voor onze zonden te betalen. Zie Heidelbergse Catechismus, zondag 6.

Opdracht 5

- a. De wegvoering van de Israëlieten.
- b. Deze straf is werkelijkheid geworden toen de Israëlieten ten tijde van de profeet Jeremia weggevoerd zijn naar Babel.
- c. Aan de tempel is vol ijver gebouwd. Bij de inwijding van de tempel, een heugelijk (en feestelijk) moment voor de Israëlieten, bidt Salomo om Gods genadige ontferming voor als het volk weggevoerd zal worden uit Israël. Ongetwijfeld kon het volk zich geen wegvoering uit Israël voorstellen bij deze feestelijke gebeurtenis, toch is het volk vele jaren later weggevoerd, omdat men de Heere niet meer diende.

Stelling

De Heere vraagt van ons geen lange gebeden, maar oprecht gebeden. Zie Mattheüs 6:5-8.

Opdracht 6

- a. In vers 2 lezen we dat Jezus Christus een verzoening is voor onze zonden. Hij heeft ons alleen en volmaakt met God verzoend. Als Voorbidder wil en kan Hij tussen God en ons in staan.
- b. Persoonlijk antwoord. Spreek hierover door met de jongeren.

Afronding

Geef de jongeren de gelegenheid om drie persoonlijke conclusies op te schrijven n.a.v. deze Bijbelstudie. Geef daarna een aantal jongeren het woord om één of meerdere van hun conclusies te delen.

3. Naar Jeruzalem

Bijbelgedeelte	Psalmen 125 en 132
Zingen	Psalm 125:1, 2 en 132:5 Op bergen en in dalen (Tot Zijn eer – lied 79) Stilte over alle landen (Tot Zijn eer – lied 96) Uw Woord is een lamp (Tot Zijn eer – lied 199)

Doel van de avond

Na deze avond...

1. ... *weet* je hoe en waarom pelgrims vroeger naar Jeruzalem gingen;
2. ... *beseft* je dat ook jij een pelgrim bent met een bestemming;
3. ... *kun* je verwoorden hoe je als christen hier vorm aan geeft.

Deze doelen zijn bedoeld om focus aan de avond te geven. We beseffen dat er uit het Bijbelgedeelte andere lijnen zijn te trekken. Het is echter belangrijk om de jongeren met een samenhangende boodschap in aanraking te brengen.

Extra informatie voor de leiding

Focus: De opgaande pelgrim in relatie tot David en de HEERE.

Omschrijving focus: Beide Psalmen zijn "Een lied Hammaäloth", een pelgrims- of bedevaartslied (zie verder de achtergrondinformatie). Toch hebben ze een heel verschillende inhoud. Psalm 125 zegt iets over wie een (ware) pelgrim is. Psalm 132 spreekt over het koninkrijk van David. In beide Psalmen gaat het echter nadrukkelijk ook over Wie de HEERE is.

Achtergrondinformatie: Beide Psalmen zijn "Een lied Hammaäloth". Ze staan in een reeks van vijftien Psalmen (120-134), die allemaal met dit opschrift beginnen. Een letterlijke vertaling van dit opschrift is "lied van de tochten opwaarts" of "lied van de opgangen". In Psalm 122:4 komen we het beeld tegen dat de stammen van Israël opgaan naar Jeruzalem, om daar de Naam van de HEERE te danken. Het gaat om een letterlijk opgaan; de stad Jeruzalem ligt hoger dan de omgeving.

De Israëlieten hadden de opdracht om driemaal per jaar op te gaan naar Jeruzalem voor het vieren van de feesten (zie Leviticus 23, waar gesproken wordt over het Feest van de ongezuurde broden (Paasfeest), het Oogstfeest (Pinksterfeest) en het Loofhuttenfeest). Tijdens de reis werden de zogenaamde pelgrims- of bedevaartslieparen gezongen. Kenmerkend voor deze Psalmen is dat ze een korte lengte hebben (op Psalm 132 na).

Over het algemeen is niet duidelijk wie de Psalmen gedicht heeft of wanneer ze gedicht zijn, behalve wanneer de dichter expliciet wordt genoemd. In het geval van de Psalmen 125 en 132 is dit niet duidelijk.

Psalm 125 vers 1

Deze Psalm laat zich goed in twee delen verdelen. De eerste drie verzen getuigen van het vertrouwen op de HEERE. De laatste twee verzen zijn een gebed.

Na het opschrift van de Psalm lezen we over het vertrouwen op de HEERE. Het moet ons in de eerste plaats opvallen dat hier de Verbondsnaam gebruikt wordt. In het Hebreeuws worden hier de volgende vier letters gebruikt: JHWH. In Exodus 3 heeft de Heere Zich met deze Naam bekend gemaakt als de God van Israël: IK ZAL ZIJN DIE IK ZIJN ZAL. In Exodus 34 openbaart de Heere Zichzelf aan Mozes in het noemen van veel eigenschappen: barmhartig, genadig, lankmoedig, groot van weldadigheid en waarheid, Die de ongerechtigheid en overtreding vergeeft, Die de schuldige niet onschuldig houdt, maar de ongerechtigheid van de vaders aan de kinderen bezoekt.

De pelgrim uit zijn vertrouwen op deze HEERE, de Verbondsgod. Hij stelt zijn vertrouwen in de Heere, omdat hij weet van Hem veiligheid en bescherming te ontvangen. Hoe dit is, wordt met een beeld duidelijk gemaakt. Degenen die op de Heere vertrouwen, zijn als de berg Sion. Van deze berg is bekend dat ze drie zeer steile hellingen heeft. Daarom is ze goed te verdedigen. Bovendien wordt deze berg omringt door andere bergen (zie vers 2). Toch is de vorm en de positie van de berg niet de reden van de veiligheid. Dit zit hem in de bescherming van de Heere Zelf. De Heere beschermt de stad Jeruzalem, omdat Hij Zich aan deze stad verbonden heeft. Zo beschermt Hij ook degenen die op Hem vertrouwen; zelfs al wonen ze niet in de stad.

Een berg kan niet wankelen. Het heeft een vast fundament en is onbeweeglijk. Zo'n berg trotseert jaar na jaar, eeuw na eeuw allerlei natuurgeweld. Zo is dat ook voor de ware pelgrim, die zich aan de Heere toevertrouwt. Het fundament – de HEERE – is vast en zeker. Wanneer de pelgrim zich aan Hem toevertrouwt, kan er allerlei 'geweld' plaatsvinden, maar in de Heere heeft hij bescherming en vastigheid. Deze bescherming is er echter alleen, als de pelgrim (in onze tijd de gelovige) zich aan de Heere toevertrouwt; als het geloof 'werkzaam' is. Is dit niet het geval, raakt een gelovige alsnog aan het wankelen en twijfelen.

Vers 2

Zoals er bergen om Jeruzalem zijn, zo is de Heere rondom degenen die op Hem vertrouwen. De bergen rondom Jeruzalem zorgen voor veiligheid. We kunnen hier denken aan een leger dat rondom een stad ligt om deze te beschermen. Of een moeder dat haar kind omarmd om een gevoel van geborgenheid en veiligheid te geven. In de Bijbel komen we de bergen op verschillende manieren tegen. Bergen kunnen bedreigend zijn, van vrede getuigen of een toevluchtsoord zijn. Als het gaat over de berg Sion, dan is dit een bijzondere berg. Het is een voorrecht om op deze berg te wonen, omdat de Heere hier, in Jeruzalem, Zijn woonplaats heeft.

Evenals in vers 1 wordt hier gesproken over de eeuwigheid. De bescherming van de Heere gaat niet om een momentopname. We mogen er zeker van zijn dat geen gelovige, in leven of sterven, zal omkomen. Spurgeon zegt het als volgt: "Wij vertrouwen op een' eeuwig God, en onze veiligheid zal eeuwig wezen."¹

Vers 3

Dit derde vers is redengevend; het begint met het woordje 'want'. Er worden twee dingen gezegd: 1) iets over de macht van de goddeloosheid en 2) iets over de moeilijke situatie van de rechtvaardigen. Een scepter is een symbool van macht. Het is een uiterlijk teken van regering, evenals een kroon dat is. De dichter maakt ons met deze beeldspraak duidelijk dat de goddeloosheid een macht is. Het gevaar is groot dat deze macht zijn invloed uitoefent op de rechtvaardigen. Wanneer de rechtvaardige zich aan de Heere

---

¹ C.H. Spurgeon, *De Psalmen Davids* (Amsterdam: H.M. Bremer), 299.

toevertrouwt zal de macht van de goddeloosheid "niet rusten op het lot der rechtvaardigen". De HEERE is immers machtiger en sterker dan welke andere macht dan ook. In Psalm 45:7 staat: "De scepter Uws Koninkrijks is een scepter der rechtmatigheid." God regeert over Zijn Koninkrijk. De rechtvaardigen zijn Zijn onderdanen. Zij mogen daarom rekenen op Zijn bescherming. Al is de macht van de goddeloosheid groot, al maken de gelovigen moeilijke dingen mee in dit leven, Gods beschermende macht gaat dit alles te boven.

Calvijn maakt de betekenis van het tweede deel van dit vers duidelijk met de volgende woorden: "Opdat de rechtvaardigen bezwijkende onder de verzoeking, niet zouden zondigen."² De macht van de goddeloosheid kan de rechtvaardige op zo'n manier tegemoet komen, dat hij valt voor de verleiding. Dit zou kunnen gaan over het dienen van afgoden, maar het kan ook gaan over moreel verval. In beide gevallen is er een afkeer van God en een toevallen van de zonden. Dit mag niet en dit is ook niet nodig. De Heere is immers hun bescherming?

De Heere maakt aan Zijn volk duidelijk (bij monde van de dichter) dat de goddeloosheid niet op hen zal rusten. Hij geeft Zijn vertrouwen "dat zij niet bezwijken zullen onder de scepter van een dergelijke goddeloosheid, om ook hen afvallig te maken. Hij zal niet toelaten dat zijn ware volgelingen ten prooi vallen aan het kwaad dat zij van harte bestrijden."³

Vers 4

Met dit vierde vers komen we toe aan het gebed in deze Psalm. In het Hebreeuws wordt voor ons woord goed het woordje *tov* gebruikt. Dit woord vormt twee keer de stam van wat we lezen in dit vers: 'Doe *goed* [wel] aan *goeden*'. Wat het kenmerk van deze 'goeden' is, is dat ze "oprecht zijn in hun harten". Het is dus het gebed van de dichter dat de oprechten van hart de zegen van de HEERE ontvangen.

Dit gebed laat ons in ieder geval de volgende twee dingen zien. Allereerst wat bidden is. Het gaat niet om een vragen of de Heere dit *wil* of dat *wil* doen. De dichter weet wat de Heere wil, daarom kan hij pleitend vragen. Het gebed is veel overtuigender, krachtiger, omdat de dichter weet tot Wie hij bidt: de Verbondsgod, Die Zich laat kennen in Zijn bijzondere eigenschappen (zie vers 1).

Als tweede laat dit vers ons zien wat het betekent om 'goed' of 'oprecht' genoemd te worden. Het gaat niet slechts om uiterlijke godsdienst, maar het komt aan op de oprechtheid van het hart. Die oprechtheid is eigenlijk niets anders, dan in geloof het vertrouwen te stellen op de God van Israël. Calvijn en Spurgeon wijzen er allebei op dat dit gebed geen tegenstelling is tot de eerste twee verzen. Het gebed is juist een uiting van het vertrouwen van de gelovige, namelijk dat de Heere zal geven wat Hij belooft. "Het gebed van den tekst is slechts een andere vorm voor de belofte, want als de Heere ons in het hart geeft om iets te vragen, dan belooft Hij reeds daardoor het ons te zullen geven."⁴

Vers 5

Waar het in het vierde vers ging over de oprechten, die hun vertrouwen op de Heere stelden, gaat het in dit vers over degenen die zich "neigen tot hun kromme wegen". 'Neigen' is het 'zich uitstrekken tot'. Zulke mensen hebben misschien lange tijd een oprechte geleken, maar uiteindelijk gaan ze toch overstag. Ze neigen niet alleen, maar ze gaan werkelijk het verkeerde pad op. Hier kunnen we denken aan Psalm 1,

---

² Joh. Calvijn, *Het boek der Psalmen verklaard. Tweede deel* (Goudriaan: W.A. de Groot, 1970), 812.

³ J. Douma, *Psalmen. Commentaar op Psalm 111-150* (Kampen: Brevier, 2017), 139.

⁴ Spurgeon, *Psalmen*, 302.

waar scherp uiteen wordt gezet wat het verschil is tussen de rechtvaardige en de goddeloze, maar ook wat het uiteindelijke oordeel zal zijn. De goddelozen zullen verdwijnen (de Heere zal hen weg doen gaan), zoals het kaf in de wind verdwijnt.

Wanneer de goddelozen verdwenen zijn, blijft er ruimte over voor de rechtvaardigen. De moeilijke tijden gaan over in tijden van vrede. Met deze vrede wordt niet de afwezigheid van oorlog bedoeld. Het gaat om een vrede die het verstand te boven gaat, namelijk vrede in het vertrouwen op God. Degene die vrede met God heeft, kan in alles vrede genieten. "Verbind het eerste vers met het laatste; Israël vertrouwt op den Heere (vers 1) en Israël heeft vrede (vers 5)."⁵

Deze Psalm leert ons dat de ware pelgrim op de Heere vertrouwt en daarin de vrede ervaart. Het zegt iets over de pelgrim, namelijk dat hij zich aan de Heere toevertrouwt. Het zegt ook iets over de Heere, namelijk dat Hij Zich laat kennen als de Verbondsgod en dat Hij in de belofte de werkelijkheid geeft (zie vers 4).

Psalm 132 vers 1-2

De Psalm bestaat uit twee hoofddelen. Het eerste deel is een gebed om trouw aan David (vs. 1-10) en het tweede deel beschrijft de gelofte van de HEERE aan David (vs. 11-18). "Beide delen bestaan in het Hebreeuws uit tien versregels, beide beginnen en eindigen met een verwijzing naar David (vs. 1-2, 10, 11-12, 17-18)."⁶ De eenheid van de Psalm, in de twee hoofddelen, is zichtbaar in dezelfde thema's of woorden:

- Gezwoeren (vs. 2 & 11);
- Eedformule (vs. 3-4 & 12);
- Woonplaats voor de HEERE (vs. 5 & 13-14);
- Het bekleden van priesters met gerechtigheid (vs. 9) of heil (vs. 16);
- Het gejuich van gunstgenoten of vromen (vs. 9 & 16);
- Uw/mijn gezalfde (vs. 10 & 17).

Ervan uitgaande dat iedereen min of meer weet wie David was, volsta ik hier met te noemen dat hij koning van Israël was en het verlangen had om de tempel te bouwen. Van de Heere mocht hij de tempel niet bouwen; wel heeft hij de ark overgebracht naar Jeruzalem (zie 2 Samuël 6 en 7).

De dichter vraagt aan de HEERE om David te blijven gedenken. Evenals in Psalm 125 wordt hier de Naam van de Verbondsgod gebruikt (zie de exegese bij Psalm 125 vers 1). Het 'gedenken' is meer dan iets in herinnering te houden. Het is een gebed aan de Heere om het koningshuis van David niet af te wijzen (zie ook vers 10). Positief geformuleerd: 'gedenken ten gunste van'.

De dichter vraagt aan de Heere of Hij wil gedenken "aan al zijn lijden". Dit lijden moeten we opvatten als de moeite die David zichzelf had opgelegd om de tempel te (mogen) bouwen. Hij heeft Jeruzalem veroverd en voorbereidingen getroffen om de tempel te kunnen bouwen (1 Kronieken 22:2, 14).

David had zichzelf deze taak opgelegd. In het tweede vers wordt gesproken over een eed en een gelofte. Een eed laat de ernst zien van hetgeen gezegd wordt. De Naam van de Heere wordt eraan verbonden. Spurgeon wijst er echter op dat we niet te snel iets moeten zweren, dat het zelfs beter is helemaal niet te zweren. Bij David zien we namelijk gebeuren dat hij zijn eed niet kan waarmaken. Spurgeon zegt dan: "Wellicht ware het ook hier wijzer geweest om dit godvruchtig besluit Gode over te geven in den vorm

---

⁵ Spurgeon, *Psalmen*, 303.

⁶ G. van den Brink, M.J. Paul en J.C. Bette (redactie), "Commentaar" op Psalm 132, in: *StudieBijbel Online. Versie 8.0.37*, www.online.studiebijbel.nl

van een gebed.”⁷ Een gelofte is van een andere orde dan een eed. Hiermee bevestigt David plechtig dat hij zich aan deze taak wil verbinden. Opnieuw Spurgeon: “Het voorbeeld van Davids gelofte toont, dat geloften geoorloofd zijn; maar het bewijst niet, dat zij wenschelijk zijn.”⁸ Omdat we nergens in de historische boeken over een dergelijke eed of gelofte lezen, kan het zijn dat er hier sprake is van een dichterlijke vrijheid. David bewees in zijn leven een oprechte inzet, als ware het dat hij zich aan deze taak had verbonden met een eed en gelofte.

In dit vers en ook in het vijfde vers lezen we de uitdrukking “Machtige Jakobs”. Deze uitdrukking komt in de Bijbel niet veel voor. Het lijkt dat hiermee de kracht en de macht van God en ook de relatie met het volk worden benadrukt.

Vers 3-5

David heeft, volgens de dichter, een sterke overtuiging gehad om de tempel te bouwen. Hij zegt dat hij niet zal rusten, voordat de tempel er zal zijn. Het paleis van David wordt nederig getypeerd als een ‘tent’, terwijl de tempel vol respect en eerbied in het meervoud wordt uitgedrukt met ‘woningen’. De rust die David bedoelt, wordt uitgebreid beschreven in een aantal alledaagse handelingen. In vers 3 en 4 wordt twee keer hetzelfde gezegd (ingaan in de tent en het beklimmen van het bed; slapen en sluimeren). Met deze dubbele omschrijvingen onderstreept David het comfort dat hij zichzelf heeft ontzegd.

In vers 5 komen we pas bij het eigenlijk doel van dit alles. Hij wil een ‘plaats’ vinden voor de HEERE. Het is hem te doen om een woonplaats, een heiligdom. Op deze plaats zou de Heere het symbool van Zijn aanwezigheid (de ark) kunnen vestigen. Hier kan Hij gemeenschap hebben met Zijn volk. In 2 Samuël 7:6 kunnen we lezen dat de Heere Zelf verlangt naar een woonplaats, als Hij zegt dat Hij in een tabernakel heeft gewandeld. Hierbij moeten we denken aan de uittocht uit Egypte; in de woestijn was een afbreekbare tent de woonplaats van de Heere. Nu, in Davids tijd, is er helemaal geen plaats meer waar de openbare eredienst plaatsvindt. David wil orde op zaken stellen.

Vers 6-7

Ineens wordt er gesproken over “haar”. Uit het verband kunnen we opmaken dat het over de ark gaat. De ark is het teken van Gods aanwezigheid; het gaat om de ark van het verbond. Lange tijd was er geen aandacht voor de ark geweest. Twintig jaar lang heeft de ark in Kirjath-Jeárim gestaan (1 Samuël 7:1-2). De namen Efratha en Jaár verwijzen hiernaar (respectievelijk de streek en de plaats). Al die tijd was er dus geen aandacht voor de ark en daarmee geen aandacht voor de God van het verbond. Er werden vreemde goden aanbeden.

Er is echter een ‘wij-groep’ die de ark weer heeft gevonden. Wie die ‘wij’ zijn is niet duidelijk. Vermoedelijk gaat het om David en zijn medestanders, die de ark weer naar Jeruzalem hebben gehaald (1 Kronieken 13:1-5). Degenen die de ark zochten en vonden, gingen vol eerbied te werk. Toen zij het huis ingingen waar de ark was, bogen zij zich neder. De term ‘voetbank Zijner voeten’ wordt ook in 1 Kronieken 28:2 voor de ark gebruikt. Het is beeldspraak, waarin duidelijk wordt gemaakt dat de Heere God zó onnoemelijk groot is, dat de ark (als het symbool van Zijn aanwezigheid), slechts Zijn voeten vertegenwoordigen. Want er is geen aards huis dat Zijn heerlijkheid kan bevatten. Tegelijk laat het ook zien dat de Heere heel dichtbij is. Hier is de Heere aanwezig en daarom is het de plaats om Hem te zoeken en te aanbidden. Calvijn laat zien dat het menselijk spreken over de Heere te maken heeft met ons beperkte verstand. Omdat wij ook

---

⁷ Spurgeon, *Psalmen*, 368.

⁸ Spurgeon, *Psalmen*, 368.

het Nieuwe Testament hebben, hoeven wij het niet slechts te doen met God, Die in symbolen aanwezig is, maar mogen wij zien op Christus. "De Vader [moet] gezocht worden in Hem. Inderdaad is dit ook de reden waarom Hij nedergekomen is, nl. om ons op te heffen tot Hem."⁹

Vers 8-9

Wanneer de pelgrim op weg is naar de Heere, naar Zijn tegenwoordigheid in de tempel, roept hij de Heere op om ook naar die rustplaats te trekken. In de geschiedenis met David, die de ark naar Jeruzalem bracht, was het letterlijk zo dat het symbool van Gods aanwezigheid naar Jeruzalem kwam. De uitdrukking "Sta op, HEERE" doet ons denken aan de woestijnreis. In Numeri 10:35 lezen we het volgende: "Het geschiedde nu in het optrekken van de ark, dat Mozes zeide: Sta op, HEERE! en laat Uw vijanden verstrooid worden, en Uw haters van Uw aangezicht vlieden!" "Tijdens de woestijnreis trok de ark voor het volk uit om voor haar een rustplaats te vinden (Num. 10:33), nu moet de ark optrekken om zelf die rustplaats in te nemen (vgl. vs. 14)."¹⁰

Wanneer de ark weer haar plaats in Jeruzalem heeft, is ook een passende priesterdienst nodig. Daarom lezen we dat de "priesters bekleed worden met gerechtigheid". Het gaat bij gerechtigheid niet alleen om moreel zuivere priesters, het gaat om de zuiverheid van de totale eredienst. Dit uit zich ook in het spreken en handelen van de priesters. Zoals de Heere rechtvaardig is, zo zijn de priesters rechtvaardig; op deze manier vertegenwoordigen zij de Heere. Naast de priesters is er ook een volk nodig dat de Heere toejuicht. De priesters, samen met het volk, moeten de Heere eren. Zij moeten ontzag voor Hem tonen door vreugde te bedrijven en over Hem te juichen.¹¹

Vers 10

Al de voorgaande verzen staan in het gebed van deze Psalm. We zouden misschien bijna vergeten dat het een gebed is. Op een uitgebreide manier is aan de orde gekomen waarom de Heere aan Zijn volk zou moeten gedenken. Namelijk, "om Davids, Uws knechts wil". Het is een pleitgrond. David was Gods gezalfde. Alhoewel de Heere veel redenen heeft om Zijn volk te verstoten, vanwege al de goddeloze koningen die er zijn geweest, toch kan dit niet als de Heere aan David gedenkt. De dichter pleit dus op de relatie die David met de Heere had.

Dit vers is als een conclusie op al het voorgaande. Hiermee wordt het gebed afgerond. De inhoud van dit vers is vergelijkbaar met vers 1. In beide verzen gaat het over het gedenken (positief) of het niet afwenden van het aangezicht (negatief). Ook wordt in beide verzen David bij zijn naam genoemd. Vermoedelijk is dit een Hebreeuwse stijlfiguur, die we 'inclusio' noemen: een kenmerkend woord of gedachte wordt aan het begin en het einde gezet, waarmee de tekst wordt ingedeeld.

Vers 11-12

Het tweede hoofddeel van de Psalm begint eveneens met het noemen van David. De dichter lijkt nog niet zeker te zijn van zijn overredingskracht tot hiertoe. Daarom verschuift hij de aandacht naar de belofte van de Heere om het gebed nog meer te versterken. Hij begint hier met een eed die de Heere zou hebben gesproken. Waar mensen al niet van een eed mogen afwijken, is het bij de Heere onmogelijk om een eedzwering ongedaan te maken. Op de eed van David (vs. 2) volgt nu de eed van de Heere.

---

⁹ Calvijn, *Psalmen*, 859.

¹⁰ G. van den Brink, M.J. Paul en J.C. Bette (redactie), "Commentaar" op Psalm 132, in: *StudieBijbel Online. Versie 8.0.37*, www.online.studiebijbel.nl

¹¹ Douma, *Psalmen*, 197.

De inhoud van de eed is dat Davids zonen koning zullen zijn. Zij zullen zelfs tot in eeuwigheid op de troon zitten. We zien echter dat hier in vers 12 wel een voorwaarde aan verbonden is. Het is geen automatisch 'beloofd is beloofd', maar de troonopvolger moet het verbond met de Heere onderhouden. Bij het woord 'getuigenis' kunnen we denken aan de wet van de Heere. Alleen als het verbond en het getuigenis worden onderhouden, zal het nageslacht van David "tot in eeuwigheid" op zijn troon zitten.

Het directe nageslacht van David heeft gefaald. Al tijdens de regering van zijn zoon Salomo gaat het mis. Er volgden meer goddelozen koningen dan godsdienstige koningen. Spoedig kwam aan het koningshuis van David een einde. Menselijkerwijs gesproken was het afgelopen met de regering van Davids nageslacht en was dit nog terecht ook; zij hielden zich immers niet aan de gestelde voorwaarden. Echter, we mogen verder zien en wel op de Heere Jezus Christus. Van Hem wordt benadrukt dat Hij van het huis en geslacht Davids is (Mattheüs 1; Lukas 1:32, 2:4). In Christus blijft het koningshuis van David toch in stand; zelfs tot in eeuwigheid. We dienen in deze verzen voor beide zaken oog te hebben: èn het verschrikkelijke van de zonde èn het wonderlijke van Gods genade.

Vers 13-14

De keuze voor Sion (Jeruzalem) is niet willekeurig geweest, maar de Heere heeft het zo gewild. "Het is de plaats die Hij uit het gebied van alle stammen van Israël uitgekozen heeft om er te wonen, Deut. 12,5 e.a. De stad Jeruzalem heeft Jahwe vanaf oude tijden begeerd. Het 'begeren' van Jahwe is begeren uit een even onbegrijpelijke als zuivere bron: zijn liefde, Ps. 78:68. Let op de volgrode in Ps. 78: Eerst koos Jahwe de stam van Juda met de berg Sion uit voor zijn eigen woning. Pas daarop volgde zijn verkiezing van David en zijn nageslacht om het koningschap te ontvangen."¹²

Tot twee keer toe lezen we het woordje 'begeren'. De Heere heeft er hevig naar verlangd om in Sion te wonen. Hij verlangde ernaar om daar te wonen, opdat op die plaats de openbare eredienst weer vorm zou krijgen. Hij wilde dicht bij Zijn volk zijn, opdat zij Hem zouden dienen en gemeenschap met Hem hebben. Vanaf nu is de Heere altijd aan David en Sion verbonden.

De Heere heeft gesproken: Dit is Mijn rust tot in eeuwigheid. "Het is God zelf, die hier spreekt. Rust voor God! denk het eens in! Een Sabbat voor den Eeuwige, en eene verblijfplaats voor den Oneindige! Hij noemt Zion *mijne rust*. Hier verblijft Zijne liefde en openbaart zich met verlustiging."¹³ Het wonderlijke is dat waar de Heere rust vindt, ook het volk rust vindt. Door middel van de offerdienst was er de mogelijkheid om (opnieuw) verzoend te worden met God. De offerdienst was de manier waarop het volk uiting gaf aan hun geloof. Ook ontving zij daar de priesterzegen; niet alleen de belofte, maar ook de werkelijkheid dat de Heere met hen was en Zijn aangezicht over hen zou lichten.

Vers 15-16

In deze verzen zien we iets van de zegen van de Heere. Heel concreet worden een viertal zaken genoemd. Allereerst tweemaal iets over voedsel. In het Hebreeuws staat eigenlijk: 'Haar voedsel zal ik zegenende zegenen'. Dit spraakgebruik komen we vaker tegen en wijst erop dat iets in overvloed of met grote mate gedaan zal worden. Het is dus geen kleine zegen die de Heere geeft. Het is zelfs zoveel, dat er genoeg is voor de armen, voor de behoeftigen, om hen te verzadigen. Hierin toont de Heere Zijn Vaderlijke gunst, dat Hij voor Zijn volk de noodzakelijke spijzen zal bereiden en ze hun zal geven (Calvijn).

---

¹² Douma, *Psalmen*, 198.

¹³ Spurgeon, *Psalmen*, 381.

De andere twee dingen die genoemd worden gaan opnieuw over de priester en het volk (zie ook vers 9). De vraag van vers 9 wordt letterlijk toegezegd. We lezen op zich een ander woord; voor 'gerechtigheid' lezen we nu het woord 'heil'. In betekenis zal er weinig anders bedoeld worden, dan dat de priesters moreel zuiver zijn, oprecht in hun spreken en handelen, waardoor zij het heil van God verkondigen. Zij vertegenwoordigen de Heere en mogen Zijn heil en redding laten zien. Van het volk wordt niet alleen gezegd dat ze zal juichen, maar dat ze uitbundig zal juichen ('zij zullen jubelende jubelen'). Spurgeon zegt hierbij het volgende: "God heeft de gewoonte om meer dan overvloedig te doen boven al wat wij bidden of denken. (...) Wederom hebben wij hier een antwoord van goud op een gebed van zilver."¹⁴

Vers 17-18

Als afsluiting van de Psalm en als inclusio van het tweede deel (zie bij vers 10) komen we opnieuw de naam van David tegen. Wat hier aan de orde komt, sluit nauw aan bij het gebed van vers 10. Een hoorn symboliseert macht en kracht. "In Mesopotamië was het gebruikelijk dat koningen een kroon droegen met een of meer hoorns om hun macht tot uiting te brengen."¹⁵ Hier wordt gesproken over een hoorn die 'uitspruit' – die groeit. Het laat er iets van zien dat de macht van het koningshuis steeds groter zal worden. Bij vers 11-12 hebben we gezien dat het uiteindelijk uitloopt op de Heere Jezus. Dit gaat wel in tegen wat we als mensen kunnen zien. Zoals gezegd komt er (vanwege de ballingschap) een einde aan de regering van het koningshuis van David. Van groei of uitbreiding is dan geen sprake. Maar toch, dwars tegen de verdrinking in, blijkt het uiteindelijk uit te lopen op een nieuwe 'David'.

Naast het beeld van de hoorn wordt ook het beeld van een lamp gebruikt. De lamp is het beeld van een duurzaam bestaan (2 Samuël 21:17). Deze lamp wordt "toegericht". Dit betekent dat de lamp van olie en een pit wordt voorzien. Omdat het de Heere is Die dit doet, zal de lamp altijd blijven branden. Calvijn zegt: al is de waardigheid van een koninkrijk verduisterd, toch kan de lamp nooit helemaal worden uitgeblust. Misschien schijnt het licht van de lamp niet ver, toch heeft zij de gelovigen het ontwijfelbare heil getoond. "Toenmaals heeft die lamp een flauw schijnsel van zich gegeven om Jeruzalem te verlichten, maar heden wordt door Jezus Christus, die de Zon der Gerechtigheid is, de wereld ten volle verlicht."¹⁶

De vijanden zullen volkomen verslagen worden. Zelfs zodanig, dat ze hun schaamte niet kunnen verbergen. Terwijl de priesters bekleed zullen zijn met 'heil', zullen de vijanden bekleed zijn met 'schande'. Ja zodanig, dat de schande hen geheel bedekt. Op David echter, zal de kroon bloeien. Zoals de Heere in vers 11 heeft gezworen, zal het huis van David blijven regeren. Opnieuw een tegenstelling met de vijanden die bekleed zijn met schande; op het hoofd van de koning schittert de kroon. Met dit laatste vers sluit niet alleen het tweede deel van de Psalm, maar de gehele Psalm prachtig af.

Deze Psalm leert ons dat de pelgrim in het gebed de historie aan de Heere kan voorhouden. Dit kan een pleitgrond zijn om de Heere te bewegen om te horen en zegen te schenken. Tegelijk is het ook de weg waarin de Heere antwoord wil geven. In één Psalm komen het gebed en het antwoord van de HEERE samen. We zien de pelgrim, zoals hij bidt; we zien de Heere, zoals Hij antwoordt.

---

¹⁴ Spurgeon, *Psalmen*, 384-385.

¹⁵ G. van den Brink, M.J. Paul en J.C. Bette (redactie), "Commentaar" op Psalm 132, in: *StudieBijbel Online. Versie 8.0.37*, www.online.studiebijbel.nl

¹⁶ Calvijn, *Psalmen*, 869.

Aanwijzingen en antwoorden

Startopdracht

Geef elke jongere twee briefjes/post-its. Laat hen afzonderlijk van elkaar antwoord geven op de twee vragen uit de startopdracht. Geef de jongeren daarna de gelegenheid om hun antwoorden te vergelijken en bespreken met degene die naast hen zit.

Opdracht 1

<i>Grote feesten (Ex. 23)</i>	<i>Tweede naam (Deut. 23)</i>	<i>Wat werd er gevierd/herdacht?</i>
Feest van de ongezuurde broden	Pascha	Uittocht uit Egypte
Feest van de oogst van de eerste vruchten	Wekenfeest	De eerste 'vruchten' van de tarweoogst werden aan de Heere gegeven.
Feest van de inzameling	Loofhuttenfeest	Tijdens het loofhuttenfeest wordt herdacht dat het volk Israël veertig jaar in de woestijn woonde en de Heere daar wonderlijk voor het volk zorgde.

Opdracht 2

- Elkana, Hanna en Peninna gaan naar Silo
- Jozef, Maria en de Heere Jezus gaan naar Jeruzalem
- De Heere Jezus gaat naar Jeruzalem
- Een aantal Grieken gaan naar Jeruzalem

Opdracht 3

- Persoonlijk antwoord.
- Persoonlijk antwoord. Vraag bij verschillende jongeren door waarom de psalm die ze noemen, hen het meeste aanspreekt.

Opdracht 4

- Psalm 125 vers 4 is een gebed of de Heere goed wil doen aan de 'goeden' (degenen die trouw zijn aan de Heere) en aan degenen die oprecht zijn in hun hart. In vers 5 lezen we dat de Heere degenen die afgedwaald zijn van de weg van de Heere (kromme wegen gaan), weggedaan zullen worden met de onrechtvaardigen. De dichter sluit af met een gebed om vrede voor Israël.
- De 'goeden' zijn degenen die trouw zijn aan de Heere en oprecht zijn. De 'kwaden' zijn degenen die kromme wegen gaan, ofwel (volgend de kantt.) geveinsd, dubbelhartig, onrechtvaardig zijn. Zij gaan een andere weg dan de weg van de Heere.
- Persoonlijk antwoord.

Opdracht 5

- David zegt: 'Ik ga mijn huis niet binnen, ik ga niet op mijn bed liggen, ik gun mijn ogen geen slaap, totdat ik een plaats gevonden heb, waar de Heere wonen zal.'
- Spreek samen door over het gebed dat doorklinkt in de verzen 7 tot 9.
- Vers 11: Na David zal één van zijn zonen koning zijn.
Vers 12: Als Davids nakomelingen zich aan de geboden (het verbond) van de Heere zullen houden, zullen ook hun zonen op de troon zitten.

Vers 17-18: De hoorn is een teken van macht en succes. Davids macht zal vermeerderen. De lamp is een teken van duurzaamheid. Davids koninkrijk zal stand houden – uit zijn nageslacht zal immers Christus geboren worden. Davids vijanden zullen bekleed worden met schaamte, zichzelf met een glanzende kroon.

- d. Persoonlijk antwoord.

Opdracht 6

Spreek met de jongeren door over de vier vragen bij deze opdracht en gebruik hierbij de tekst onder het kopje 'Pelgrims naar het hemels Jeruzalem'. Het gaat in deze vraag niet zozeer om het geven van goede antwoorden, maar vooral om het opgang brengen van het gesprek rondom pelgrim-zijn.

4. Jezus en de tempel

Bijbelgedeelte	Johannes 2:13-25
Zingen	Psalm 106:3, 118:11, 69:4 en 89:12 De kerk van alle tijden (Tot Zijn eer – lied 21) Nooit kan 't geloof teveel verwachten (Tot Zijn eer – lied 70) Ontwaakt, gij die slaapt (Tot Zijn eer – lied 78)

Doel van de avond

Na deze avond...

1. ... *weet* je hoe Jezus Zich als Zoon van God geopenbaard heeft;
2. ... *beseft* je dat Jezus Zich ook aan jou geopenbaard heeft;
3. ... *kun* je verwoorden hoe jij in je leven omgaat met deze openbaring van Jezus.

Deze doelen zijn bedoeld om focus aan de avond te geven. We beseffen dat er uit het Bijbelgedeelte andere lijnen zijn te trekken. Het is echter belangrijk om de jongeren met een samenhangende boodschap in aanraking te brengen.

Extra informatie voor de leiding

Focus: Jezus laat zien dat Hij de Zoon van God is, maar dit wordt (nog) niet begrepen.

Omschrijving focus: Jezus gaat op naar Jeruzalem om het Pascha te vieren. Daar treft Hij een en al handelsbedrijf aan, die de heiligheid van de tempeldienst onderkennen. Door Zijn optreden betoont Jezus Zijn (goddelijk) gezag, wat Hij nog eens uitlegt, wanneer Hem gevraagd wordt waarom Hij dit doet. Ook uit Zijn vele tekenen en kennis der harten blijkt dat Jezus Gods Zoon is. Het wordt echter niet begrepen of geloofd. Later gaan de discipelen wel geloven, wanneer de Heilige Geest het hen openbaart.

Achtergrondinformatie: Het evangelie naar de beschrijving van Johannes behoort niet tot de synoptische evangeliën (Mattheüs, Markus en Lukas), maar heeft een meer eigen karakter. Het Johannesevangelie beschrijft slechts de laatste drie jaren van Jezus' leven op aarde, waarbij de laatste uren rondom de kruisiging en opstanding van Jezus de meeste plaats in beslag nemen (vanaf hoofdstuk 13). Johannes beschrijft de tempelreiniging aan het begin van Jezus' openbare optreden – de tijd waarin Jezus laat zien Wie Hij is. Het is goed hierbij op te merken dat Johannes als enige evangelist Jezus expliciet als Zoon van God benoemt. Het sleutelwoord tot Johannes luidt dan ook: Geloof dat Jezus de Zoon van God is.

Vers 13

Johannes beschrijft heel precies wanneer de Joodse feesten plaatsvonden. Naast de andere feesten, noemt hij drie keer het Pascha (2:13; 6:4 en 11:55). Opmerkelijk is dat hij steeds weer vermeldt dat het om het 'Pascha der Joden' gaat. Dit heeft zeer waarschijnlijk vooral een geografische betekenis. Johannes schreef het evangelie na de verwoesting van de tempel, waardoor het Pascha niet meer gezamenlijk te Jeruzalem kon worden gevierd. Door te vermelden dat het om het Pascha der Joden gaat, benadrukt Johannes de gezamenlijke viering van het Pascha te Jeruzalem.

Jezus ging (letterlijk) op naar de tempel te Jeruzalem vanuit het lager gelegen Kapernaüm, om daar het Pascha te vieren.

Vers 14

Toen Jezus aankwam in de tempel, treft Hij verschillende veehandelaars en geldwisselaars aan. De ossen, schapen en duiven waren offerdieren voor de verschillende offers die gebracht moesten worden. De duiven waren de offerdieren voor de armen. Een handel die ideaal was voor de Joden die van ver moesten komen: ze konden hun eigen vreemde valuta omwisselen en vervolgens gemakkelijk een offerdier aanschaffen.

Vers 15-16

Jezus maakt een gesel van touwtjes. Waarschijnlijk waren dit losse stukken touw waarmee de offerdieren waren vastgebonden en overal verspreid lagen. Met een gesel drijft Jezus állen uit de tempel: de koopmannen én hun koopwaar haasten zich de tempel uit. Het Grieks noemt de koopmannen niet expliciet. De nadruk ligt dus op de offerdieren: ze moesten allemaal de tempel uit. De tafels van de geldwisselaars keert Hij om. Op deze manier legt Jezus het hele tempelbedrijf stil: het koopwaar en het wisselgeld was niet meer beschikbaar. Alleen het Lam Gods (Joh. 1:29 en 36) staat nog in de tempel.

De handelaren mochten hun koopwaar meenemen, Jezus ontnam het hen niet. Ze moesten het echter niet in de tempel verhandelen en het tot een huis van koophandel maken. Het is het huis van Zijn Vader – Jezus noemt Zich hier Gods Zoon!

Vers 17

Dit optreden van Jezus, waarbij ongetwijfeld iets van Zijn gezag zichtbaar werd, stemt de discipelen tot nadenken en komt hen een gedeelte uit de Schriften naar boven: 'De ijver van Uw huis heeft Mij verteerd'(Ps. 69:10). De Schrift wordt hier vervuld. Tegelijk verwijst dit ook naar Jezus' dood, waardoor Hij werd verteerd uit ijver, uit liefde voor (het huis van) Zijn Vader.

Vers 18

De Joden – zeer waarschijnlijk de ordebezoekers van de tempel – nemen Jezus niet direct gevangen of iets dergelijks, maar vragen wel om bewijs van Zijn autoriteit: 'Met welk teken bewijst U dat U deze dingen kunt doen?' Als ordebezoekers van de tempel hadden zij het recht om Jezus' te bevragen op Zijn handelen. Hun vraagstelling is echter onjuist: ze vergeten zichzelf af te vragen of Jezus' handelen gerechtvaardigd is (zelfonderzoek). Het blijkt dus dat ze zich minder druk maken om de reinheid en heiligheid van de dienst van de Heere.

Vers 19

In Zijn antwoordt geeft Jezus de Joden wel een teken. Zowel de Joden (vs. 20) als de discipelen (vs. 22) begrijpen dit echter niet (op dit moment). Let goed op: Jezus zegt hier dat zij – de Joden – de tempel moeten afbreken en dat Hij – Jezus – deze weer zal opbouwen in drie dagen. Dit gebeurt ook op Golgotha: de Joden kruisigen Jezus en na drie dagen staat Hij Zelf weer op.

In Markus 14:58 worden Jezus' woorden verdraaid: *Wij hebben Hem horen zeggen: Ik zal dezen tempel, die met handen gemaakt is, afbreken, en in drie dagen een anderen, zonder handen gemaakt, bouwen.* Ook deze beschuldiging is dus een valse getuigenis.

Vers 20

De Joden reageren verontwaardigd en spottend. De tempel waarover 46 jaar is gebouwd, kan niet zomaar in drie dagen weer worden teruggebouwd. Ze begrijpen echter niet waar Jezus over spreekt, omdat ze enkel gericht zijn op het materiaal (van de tempel).

Vers 21

Met dit vers geeft Johannes duidelijkheid waarover Jezus sprak: Zijn lichaam, waarin het Woord vlees is geworden. Alles waar de tempeldienst heen wijst, is vervuld in Christus. In die tempel, Zijn lichaam, heeft hét offer plaatsgevonden. Na drie dagen in de dood en begraven te zijn, is Hij weer opgestaan.

Vers 22

Niet alleen de Joden begrepen Jezus' woorden niet. Ook de discipelen begrepen Zijn woorden eerst niet, maar pas later, na Zijn opstanding. De Heilige Geest heeft hun Jezus' woorden indachtig gemaakt en geleerd (Joh. 14:26). Ze hebben de Schrift en Jezus' woorden in vervulling zien gaan en hebben hier geloof aan gehecht. Dat dit niet vanzelfsprekend is, blijkt uit de reactie van de overpriesters (Matt. 28: 11-15).

Vers 23

Uit dit vers blijkt dat Jezus vele tekenen deed waarin Hij Zijn almacht liet zien. Dit blijkt dus niet alleen uit hét teken van Pasen waarover Hij spreekt in de voorgaande verzen. Mogelijk heeft Jezus tijdens het Pascha veel wonderen en tekenen gedaan. Juist door deze tekenen geloven velen in Zijn Naam (Joh. 10:38).

Vers 24-25

Uit het schrille contrast met vers 23 blijkt dat het geloof van de mensen geen diepgang had. Ze zagen Jezus' tekenen en daarom geloofden, vertrouwden Hem. Omgekeerd vertrouwt Jezus Zich echter niet aan hen toe. Hun geloof gaat namelijk niet dieper dan het geloof in de 'mens' Jezus Die mooie tekenen doet. Ze zien in Hem niet de Zoon van God, Die in Zijn alwetendheid ieder mens doorziet.

Aanwijzingen en antwoorden

Startopdracht

Lees samen de 'Brief van Omid', rechts naast de startopdracht. Bespreek met elkaar de drie vragen die bij de startopdracht staan.

Opdracht 1

- a. Een huis van het gebed
- b. Een moordenaarskuil.
- c. De Heere Jezus verwijst met beide aanduidingen naar het Oude Testament (zie Jes. 56:7 en Jer. 7:11). De tempel zou een huis van gebed moeten zijn, de plaats waar de Heere aanbeden wordt. In plaats daarvan vergelijkt de Heere Jezus de tempel met een plaats waar moordenaars samenkomen. De Heere Jezus bedoelt hier te zeggen dat de tempel op dat moment een verblijfplaats is van mensen die zondig en crimineel handelen.

Opdracht 2

De Heere Jezus openbaart Zich als de Zoon van God door wonderen te doen en vervolgens de woorden uit Psalm 8 ('Uit de mond ... U lof bereid') op Zichzelf te betrekken.

Opdracht 3

- a. Johannes de Doper; hij belijdt dat Jezus de Zoon van God is, omdat hij op Hem de Geest van God heeft zien neerdalen.
- b. God de Vader; Hij spreekt na Jezus' doop de woorden: 'Deze is Mijn Zoon, Mijn Geliefde, in Dewelken Ik Mijn welbehagen heb!'
- c. Nathánaël; hij zegt tegen de Heere Jezus: 'Gij zijt de Zone Gods, Gij zijt de Koning Israëls.'

Opdracht 4

Deze vraag is bedoeld om de jongeren zich te laten inleven in de geschiedenis die in deze Bijbelstudie voor het voetlicht wordt gehaald. Spreek met de jongeren door over dat wat er gebeurt op het tempelplein en wat dit teweegbracht bij de verschillende betrokkenen.

Opdracht 5

- a. Om ons zalig te maken en van al onze zonden te verlossen.
- b. Als Profeet en Leraar openbaart Hij ons Gods wil van onze verlossing; als Hogepriester geeft Hij Zijn leven voor ons en is Hij onze Voorbidder bij de Vader; als Koning regeert Hij ons met Zijn Woord en Geest.
- c. Om ons lichaam en onze ziel te verlossen van het eeuwige verderf en om Gods genade, gerechtigheid en het eeuwige leven voor ons te verwerven.
- d. Je wordt aangespoord om Zijn Naam te belijden, jezelf tot een levend dankoffer aan de Heere te offeren en om met een vrij en goed geweten tegen de zonde en de duivel te strijden.

Opdracht 6

- a. Het offer van de Gods Zoon is van oneindige kracht en waardigheid, overvloedig genoegzaam tot verzoening van de zonden van de hele wereld.
- b. Persoonlijk antwoord.
- c. Persoonlijk antwoord.

5. De tempel van de Heilige Geest

Bijbelgedeelte	1 Korinthe 3
Zingen	Psalm 45:1; 143:10 en Gebed des Heeren:3 en 9. Ere zijn aan God, de Vader (Tot Zijn eer – lied 30) Heer', wat wilt Gij dat ik doe? (Tot Zijn eer – lied 43) Hoog omhoog, het hart naar boven (Tot Zijn eer – lied 53) Neem mijn leven, laat het, Heer' (Tot Zijn eer – lied 69)

Doel van de avond

Na deze avond...

1. ... *weet* je hoe de Heilige Geest werkt;
2. ... *beseff* je dat jouw lichaam een tempel is van de Heilige Geest;
3. ... *kun* je een ander en jezelf uitleggen hoe je de Heilige Geest kunt ontvangen.

Deze doelen zijn bedoeld om focus aan de avond te geven. We beseffen dat er uit het Bijbelgedeelte andere lijnen zijn te trekken. Het is echter belangrijk om de jongeren met een samenhangende boodschap in aanraking te brengen.

Extra informatie voor de leiding

Focus: De gemeente en iedere gelovige zijn een tempel van God in de Geest.

Omschrijving focus: Op het Pinksterfeest na Jezus' hemelvaart nam de Heilige Geest intrek in de gemeente. Zo wordt de gemeente in haar geheel een tempel van God genoemd. Zoals God in het Oude Testament in de tempel onder Zijn volk Israël woonde en gediend werd, zo is de gemeente van Christus de levende tempel, waarin God door Zijn Geest woont en gediend wordt (1 Petr.2:5). Iedere gelovige wordt ook een tempel van de Heilige Geest genoemd (1 Kor.6:19,20). Dit beeld gebruikt Paulus juist om duidelijk te maken dat wie de tempel van God afbreekt door twist, scheuring en groepsvorming die zal God het verdiende loon geven. Op tempelschennis staat de doodstraf (Hand.21:26-32). De inwonende Geest zorgt er voor door bekerende en hartvernieuwende genade dat ons hart eerst onbewoonbaar verklaard wordt vanwege de zonde die in ons woont, maar dat dan ook door het geloof in Christus ons hart onverklaarbaar bewoont wordt door de Geest van Christus Die lichaam en ziel tot een tempel maakt. Denk aan het Doopformulier waarin de Heilige Geest beloofd dat Hij in ons wil wonen en ons tot lidmaten van Christus wil maken, ons toe-eigenende hetgeen wij in Christus hebben namelijk de afwassing onzer zonden, de dagelijkse vernieuwing onzes levens, totdat wij onder de gemeente der uitverkorenen in het eeuwige leven onbevlekt zullen gesteld worden.

Context: Paulus bestraft in de eerste vier hoofdstukken van Korinthe de groepsvorming in de gemeente. Het is een waarschuwing tegen verdeeldheid en partijvorming in de gemeente. Paulus laat in hoofdstuk 3 zien dat men niet in mensen (predikers), want die kunnen alleen maar planten en natmaken, maar God geeft de wasdom. Ruzie zoeken door bepaalde predikers op te hemelen en andere af te kraken is vleselijk en hoort niet in de kerk thuis. Om zijn argumenten kracht bij te zetten laat hij zien dat al die tweedracht een schenden is van de tempel van God en dit laat zien hoe groot deze zonde is.

Vers 1

Geestelijken: mensen die door de Heilige Geest beheerst worden. Vleselijken: mensen die door de geest van de zondige wereld beheerst worden. Jonge kinderen in Christus: pas wedergeboren mensen die meer door het vlees dan door de Geest beheerst worden.

Vers 2

Melk gevoed: als pasgeboren kinderen. Met de eenvoudige beginselen van het christelijk geloof. Ze zijn nog niet rijp voor dieper inzicht.

Vers 3

Vleselijk: ruzie zoeken, predikers ophemelen en andere afkraken.

Vers 6

God alleen kan vrucht geven en niet een prediker of hij nu Paulus of Apollos heet. Daarom moet men het niet van predikers verwachten, maar van God.

Vers 8

Alle dienaren van God zijn één in het dienen van de gemeente, want ze beogen hetzelfde doel en God wil ze allen gebruiken en daarom moeten wij ze allemaal eren ook al is er verschil in gave.

Vers 10

Hoe hij daarop bouwt? Hiermee bedoelt Paulus de leer die verkondigt wordt door predikanten. Hoe wordt de gemeente onderwezen vanuit Gods Woord? Het Woord moet geoordeeld worden en daarom moet ieder daarop toezien dat het Woord van God zuiver gepredikt wordt.

Vers 11-12

Er is maar één evangelie, maar één Christus, Die allen moeten prediken. Zuiver prediken wordt met edelstenen vergeleken, maar eigen menselijke opvattingen inbrengen met hout, hooi en stoppelen dat kan verbranden. De eerste houden het alleen in het vuur uit, maar de andere vergaan.

Vers 15

Schade lijden is dat de HEERE loon zal inhouden vanwege het afwijken van Zijn Woord, maar diegene zal zelf behouden worden als hij oprecht in Christus gelooft en als hij de vuurproef van verzoeking doorstaat en volhoudt.

Vers 16-23

Laatste vermaning om de tempel van God niet te schenden, want Gods gemeente is heilig. Dit geldt ook van het lichaam van de gelovigen, daarom mogen zij dit lichaam niet ontheiligen door hoererie en allerlei zonden tegen het lichaam in. Wijsheid der wereld is partijvorming, twist en scheuring en dat zal vroeg of laat vergaan. Paulus sluit af met de belangrijkste reden dat de gelovigen het eigendom van Christus Zijn en niet van predikanten. Christus behoren zijn toe en Hij moet alleen gevolgd worden en van Hem alleen moet alles verwacht worden. Christus is Gods: Christus is Gods dienaar en gezant om de gelovigen tot het eeuwige leven te brengen.

Aanwijzingen en antwoorden

Startopdracht

Laat de jongeren reageren op de stelling. Stimuleer hen om hun standpunt te onderbouwen met Bijbelse argumenten. Voor de Heere zijn ons lichaam en onze ziel beiden belangrijk. Dat zien we o.a. terug in zondag 1 van de Heidelbergse Catechismus, waar we lezen dat de enige troost in leven en sterven is 'dat ik, met lichaam en ziel, beiden in leven en sterven, niet mijn, maar mijns getrouwen Zaligmakers Jezus Christus eigen ben.'

Opdracht 1

Inventariseer onder de jongeren wat zij weten over de Heilige Geest. Laat hen woorden noemen waar ze aan denken als ze horen over deze derde Persoon van de Drie-eenheid.

Inventariseer vervolgens wat de jongeren weten over het werk van de Heilige Geest. Wat is Zijn specifieke 'taak'? Gebruik evt. het doopformulier en lees daarin samen wat hier staat over het werk van de Heilige Geest.

Opdracht 2

- a. De Heilige Geest komt 'onze zwakheden' te hulp. Hij helpt ons in onze zwakheid om de last te dragen. Deze zwakheden zijn de menselijke beperkingen van de gelovigen. Deze zwakheden komen o.a. tot uiting in dat 'wij niet weten wat wij bidden zullen, gelijk het behoort. De Heilige Geest bidt voor ons met onuitsprekelijke zuchtingen. Hij is als het ware de verbindingspersoon tussen God de Vader en de gelovige.
- b. Hij hoort en verhoort de onuitsprekelijke zuchtingen van de Heilige Geest.
- c. Persoonlijk antwoord.
- d. Persoonlijk antwoord.

Opdracht 3

- a. We moeten ons lichaam zuiver bewaren, omdat ons lichaam en onze ziel tempels van de Heilige Geest zijn.
- b. De Heere verbiedt alle onkuise daden, gebaren, woorden, gedachten, lusten en wat ons daar naartoe trekken kan. Door te leven in navolging van dit verbod, kunnen we ons lichaam en onze ziel zuiver bewaren.
- c. Persoonlijk antwoord. Spreek met de jongeren door over hun antwoord.
- d. Persoonlijk antwoord. Spreek met de jongeren door over hun antwoord.

Opdracht 4

Laat de jongeren in tweetallen over deze drie vragen doorspreken. Leg er de nadruk op dat de zorg voor ons lichaam voort dient te komen vanuit het besef dat ons lichaam een tempel is van de Heilige Geest. Laat hen tegen deze achtergrond nadenken over de vragen a, b en c.

Opdracht 5

In het lied 'Neem mijn leven, laat het, Heer'' zien we in couplet 2 en 3 dat de dichteres bidt of de Heere haar handen, voeten, stem en lippen wil gebruiken tot Zijn eer. Spreek met de jongeren door over hoe dit concreet gestalte kan krijgen in hun persoonlijke leven.

Opdracht 6

- a. In het doopformulier lezen we: 'Desgelijks als wij gedoopt worden in den naam des Heiligen Geestes, zo verzekert ons de Heilige Geest door dit heilig Sacrament, dat Hij in ons wonen, en ons tot lidmaten van Christus heiligen wil, ons toe-eigenende hetgeen wij in Christus hebben,

namelijk, de afwassing onzer zonden, en de dagelijkse vernieuwing onzes levens, totdat wij eindelijk onder de gemeente der uitverkorenen in het eeuwige leven onbevlekt zullen gesteld worden.'

- b. De Heilige Geest werkt door het Woord van God, door de prediking en door alle andere momenten waarop Gods Woord open gaat.
- c. Hardnekkig ongeloof is een hindernis voor het werk van de Heilige Geest. De Heilige Geest is God. Hij kan ongeloof wegnemen, maar ook beslissen weg te gaan wanneer Hij voortdurend ongeloof treft.